

УДК 342.951:061.1ЄС

DOI 10.33244/2617-5959.1(2).2018.158-167

Приймаченко Д. В.,*д.ю.н., професор,**проректор з наукової роботи**Університету митної справи**та фінансів,***ORCID ID 0000-0001-8504-2450**

РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ М'ЯКОГО ПРАВА У ПРОЦЕСІ АДАПТАЦІЇ МИТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО ЗАКОНОДАВСТВА ЄС

Стаття присвячена аналізу реалізації концепції м'якого права в процесі адаптації митного законодавства України до законодавства ЄС. Звертається увага як на особливості характеру впливу норм м'якого права на національне законодавство, так і на їхнє співвідношення з нормами митного права. Обґрунтовується теза, що норми м'якого права є невід'ємним інструментом адаптації національного митного законодавства до законодавства ЄС.

Ключові слова: адаптація митного законодавства, законодавство ЄС, міжнародні акти, м'яке право, митне право.

Приймаченко Д. В. Реализация концепции мягкого права в процессе адаптации таможенного законодательства Украины к законодательству ЕС

Статья посвящена анализу реализации концепции мягкого права в процессе адаптации таможенного законодательства Украины к законодательству ЕС. Обращается внимание как на особенности характера влияния норм мягкого права на национальное законодательство, так и на их соотношение с нормами таможенного права. Обосновывается тезис, что нормы мягкого права являются неотъемлемым инструментом адаптации национального таможенного законодательства к законодательству ЕС.

Ключевые слова: адаптация таможенного законодательства, законодательство ЕС, международные акты, мягкое право, таможенное право.

Метою пропонованої статті є аналіз реалізації концепції м'якого права в процесі адаптації митного законодавства України до законодавства ЄС. Результатом дослідження має стати аргументація позиції щодо того, що норми м'якого права є невід'ємним інструментом адаптації національного митного законодавства до законодавства ЄС.

Постановка проблеми. Інтеграційні процеси, що в останні десятиріччя стали визначальними в світовому розвитку, неминуче позначаються й на пошуку Україною свого місця та ролі в міжнародній спільноті. На сучасному етапі Україна визначила вектор розвитку своєї зовнішньої політики як шлях інтеграції до європейської та світової економіки. Наразі можемо спостерігати активізацію процесів безпосередньої реалізації

положень Угоди про асоціацію України з ЄС [1] щодо створення між ними зони вільної торгівлі, як це визначено у розділі IV («Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею»). Сторони беззастережно визнали, що така поглиблена і всеохоплююча зона вільної торгівлі пов'язана з процесом широкомасштабної адаптації законодавства, в тому числі й митного, буде сприяти подальшій економічній інтеграції Української держави до внутрішнього ринку ЄС, як це передбачено цією угодою.

Одним із дієвих інструментів поступової адаптації національного митного законодавства до *acquis* ЄС є реалізація концепції м'якого права. Аналіз сучасних наукових розвідок, присвячених досліджуваній проблематиці, свідчить про те, що м'яке право як сукупність певних нормативно-правових положень, що мають здебільшого рекомендаційний, необов'язковий характер, може бути застосоване в такій ситуації. Особливо актуальним це є за умови, коли Україна взяла на себе значний обсяг зобов'язань, які досить важко своєчасно виконати за умови поглиблення політичної та економічної кризи всередині країни, зростання соціального напруження та існування ряду інших негативних факторів, що мають місце на сучасному етапі державотворення.

Аналіз останніх досліджень. Існування м'якого права пов'язано з існуванням кількох категорій правових приписів, по-перше, це декларативні норми міжнародних договорів. Вперше поняття «м'яке право» було вжито саме щодо таких норм. У міжнародному праві цей феномен отримав назву *legal soft law* [2, с. 196]. Друга категорія (*non-legal soft law*) – це норми, що володіють не юридичною, а морально-політичною обов'язковою силою. Наприклад, рішення міжнародних організацій, які певним чином регламентують відносини в сфері митного регулювання. Окремі дослідники до цієї групи зараховують також і ті норми, що складаються на практиці звичаю [3, с. 432]. З огляду на мету цього дослідження, не акцентуючи увагу на характеристиці різноманітних підходів щодо тлумачення м'якого права, виокремимо його роль та значення для процесу правового регулювання в сфері митних правовідносин. Так, норми м'якого права: а) спрямовано на регулювання найбільш динамічних міжнародних відносин, які вимагають відповідного гнучкого підходу; б) виступають засобом оперативного подолання прогалів у правовому регулюванні митних правовідносин (внаслідок стимулювання нормотворчої діяльності міжнародних організацій та держав на рівні укладення політичних домовленостей); в) характеризуються спрощеними механізмами санкціонування, моніторингу та нагляду за дотриманням права; г) використовуються міжнародною спільнотою для тлумачення міжнародних договорів, їхньої підготовки та формування основи для їх укладення; д) визначають стратегічне управління та бюджетне фінансування програм адаптації митних систем до міжнародних вимог; е) виступають орієнтиром для реформування митної справи та створення єдиної моделі правового регулювання митних правовідносин тощо.

Виклад основного матеріалу. Переконані, що уніфіковане митне регулювання суспільних відносин у рамках ЄС та в Україні неможливе без використання м'якого права. Передусім цього результату може бути досягнуто за допомогою застосування таких інструментів м'якого права, як: укладення політичних домовленостей (їх використано як у процесі інтеграції України до ЄС, так і в уніфікації окремих питань щодо митного регулювання); дотримання рекомендаційних норм, які прийнято органами ЄС (способом гармонізації в цьому разі є транспозиція директив ЄС до національного законодавства асоційованих держав через посилання на ці акти або їх внесення до додатків до Угоди

про створення зони вільної торгівлі); дотримання та трансформація норм, які містяться в рішеннях міжнародних митних організацій.

Упродовж тривалого періоду між Україною та ЄС було укладено ряд політичних домовленостей, які якісно змінили методи регулювання державної митної справи та перенесли принципи її здійснення на якісно новий рівень. Так, 1999 р. було підписано Спільну стратегію ЄС щодо України, відповідно до якої партнерство між ЄС та Україною повинно ґрунтуватися на спільних цінностях та інтересах, що є невід'ємним фактором зміцнення миру, стабільності та процвітання в Європі. Особливу увагу було приділено питанням прикордонного управління, включаючи технічну модернізацію пунктів перетину кордону на державному кордоні України з Угорщиною, Польщею, Румунією та Словаччиною [4].

Розширення ЄС, яке відбулося 2004 р., призвело до історичних змін у політичних, географічних та економічних відносинах між Україною та ЄС. Як наслідок, було прийнято План дій «Україна – ЄС», де в частині, пов'язаній зі здійсненням митного регулювання, було визначено основні напрями його вдосконалення: розробка та імплементація митного законодавства, що відповідає міжнародним стандартам і стандартам ЄС, та удосконалення функціонування митниці (Customs service) [5].

Наприкінці 2008 р. за ініціативою Єврокомісії було впроваджено проект «Східне партнерство» в рамках Політики європейського сусідства, метою якого було поглиблення співпраці з Азербайджаном, Вірменією, Білоруссю, Грузією, Молдовою і Україною [6]. Крім того, створення єдиних засад правового регулювання було підкріплено політичними домовленостями між Україною та державами-членами ЄС. Наприклад, Протокол про наміри Прем'єр-міністрів України та Республіки Польща щодо взаємодії з метою вдосконалення системи інституційного забезпечення європейської інтеграції України. У цьому протоколі сторони домовилися щодо взаємодії експертів та фахівців з питань євроінтеграції [7].

Ряд політичних домовленостей було укладено у формі меморандумів. Наприклад, Меморандум про взаєморозуміння між Урядом України та Урядом Сполученого Королівства Великої Британії і Північної Ірландії про адміністративну взаємодопомогу між митними службами, яким визначено, що взаємна допомога надається з метою забезпечення належного виконання митного законодавства та запобігання, розслідування та припинення порушень митного законодавства [8].

2009 р. було підписано Порядок денний асоціації між Україною та ЄС, яким чітко визначено правові підстави щодо укладання угоди про асоціацію (ст. 217 Договору про функціонування ЄС) [9].

Суттєве поглиблення взаємовідносин між нашою державою та потужним економічним і політичним союзом держав-членів європейських спільнот пов'язане з укладенням 2014 р. Угоди про асоціацію України з ЄС. Окремим розділом (розділі IV («Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею»)) визначено єдині засади здійснення митного регулювання; принципи надання пільг і преференцій; нові умови сплати мит, зборів та інших платежів; застосування заходів нетарифного регулювання; порядок вирішення спорів тощо [1]. Одночасно було підписано ряд політичних домовленостей, що тим чи іншим чином впливають на здійснення митного регулювання (наприклад, Меморандум взаєморозуміння між Урядом України і Організацією економічного співробітництва та розвитку щодо поглиблення співробітництва [10], Вербальна нота (щодо часткового застосування на тимчасовій основі положень Угоди про асоціацію України з ЄС) [11],

Меморандум про взаєморозуміння між Верховною Радою України та Європейським парламентом про спільні рамки парламентської підтримки та підвищення інституційної спроможності [12]).

Норми м'якого права, що є результатом політичних домовленостей, відіграють значну регулюючу роль у здійсненні державної митної справи в Україні та в ЄС. Використання м'якого права є одним із інструментів реалізації Угоди про асоціацію України з ЄС. Відповідно до глави 5 «Митні питання та сприяння торгівлі» сторони визнають важливість митних питань та питань сприяння торгівлі в розвитку двостороннього торговельного середовища. Сторони домовляються посилити співробітництво у цій сфері з метою забезпечення того, щоб відповідне законодавство та процедури, а також адміністративна спроможність відповідних адміністративних органів відповідали цілям ефективного контролю та підтримки сприянню законній торгівлі. Як випливає зі змісту ст. 76 цього міжнародного акта [1], їхнє відповідне митне законодавство як принципове питання має бути стабільним та всеохоплюючим, а положення і процедури повинні бути пропорційними, прозорими, передбачуваними, недискримінаційними, об'єктивними й мають застосовуватися уніфіковано та ефективно, а також, *inter alia*, забезпечать застосування міжнародних документів, що використовуються у митній справі і торгівлі, у тому числі тих, що розроблені ВМО, наприклад Рамкові стандарти забезпечення безпеки і спрощення процедур міжнародної торгівлі 2005 року, СОТ (наприклад, Угода про застосування Статті VII ГАТТ 1994), ООН (Митна конвенція про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП 1975 р.), а також керівних принципів ЄС, таких як Митні прототипи.

У червні 2006 р. Україна приєдналася до Рамкових стандартів безпеки та полегшення всесвітньої торгівлі ВМО. Система Рамкових стандартів уперше забезпечила захист країн і трейдерів у усьому світі, оскільки націлена на усунення слабких місць у світовій системі торгівлі, що стосуються безпеки. Водночас той факт, що члени ВМО погодилися з необхідністю координації спільних дій у виконанні зазначених у Рамкових стандартах цілей, ще не гарантує, що тлумачення і застосування їхніх положень у всіх державах буде однаковим. Тому на відміну від рішень СОТ, які є обов'язковими для всіх її держав-членів, розробки ВМО мають рекомендаційний характер [13].

Однією з ключових умов для ефективного і правильного функціонування зони вільної торгівлі є надання однакового або ж аналогічного операційного середовища для торгових операторів. Це тягне за собою необхідність максимально можливої уніфікації правил і стандартів, зокрема й у сфері митного регулювання. Чинна редакція Митного кодексу України [14] містить у собі ряд положень, які є аналогічними положенням Рамкових стандартів безпеки та полегшення світової торгівлі.

Такий підхід до формування змісту галузевого кодифікованого акта свідчить про зростання ролі м'якого права в регулюванні митних відносин. У першу чергу, варто зазначити появу нового інституту митного права – уповноваженого економічного оператора. Ст. 12 МК України визначено, що уповноважений економічний оператор – це підприємство, створене відповідно до законодавства України, яке відповідає встановленим умовам та має право користуватися спеціальними спрощеннями [14]. Зважаючи на факт відсутності в Україні практики надання статусу уповноваженого економічного оператора, вважається доцільним використання додаткових рекомендаційних норм ЄС щодо реалізації цієї концепції в правову дійсність.

У цьому контексті цілком доцільно взяти до уваги положення Технічного регламенту TAXUD/2006/1450, яким закріплено Authorized Economic Operators Guidelines. Цей документ складається з трьох частин, які, у свою чергу, поділяються на секції і в сукупності є керівним принципом для впровадження концепції уповноваженого економічного оператора. Він не є юридично зобов'язуючим актом і має роз'яснювальний характер, що має на меті забезпечення правильного застосування державами-членами концепції уповноважених економічних операторів. Уповноважений економічний оператор у цьому документі визначено як економічний оператор, який є надійним у всьому Співтоваристві у контексті здійснення його участі у митній діяльності і, таким чином, набуває права користуватися перевагами на всій території Співтовариства. Крім того, на прикладом дії норм м'якого права є положення ч. 1 секції 2, де визначено ознаки мікро- та малих підприємств. Мале підприємство визначається як підприємство, яке використовує менше ніж 50 осіб і чий річний оборот і/або загальний річний баланс не перевищує 10 млн євро. Мікропідприємство визначається як підприємство, яке використовує менше ніж 10 осіб і чий річний оборот і/або загальний річний баланс не перевищує 2 млн євро. Критерії набуття статусу уповноваженого економічного оператора поширюються на всі підприємства, незалежно від їхнього розміру. Однак умови дотримання цих критеріїв перебувають у прямій залежності від розміру і складності бізнесу, типу вантажообігу підприємства тощо [15].

Таким чином, можемо констатувати, що застосування норм м'якого права (керівні принципи діяльності уповноваженого економічного оператора в ЄС) дозволить спростити механізм впровадження в сферу митного регулювання нового для національної системи права інституту, є гарантією узгодженого і систематичного підходу, створить для кожного критерію отримання статусу уповноваженого економічного оператора підготовлений шаблон, що містить відповідні ризики (показники), пов'язані із цим критерієм, короткий опис ризику та варіанти з можливим рішенням [16].

Вважаємо, що Угода про асоціацію України з ЄС вимагає безумовного впровадження положень митного права ЄС, які закріплено нормами м'якого права. Так, ще одним прикладом застосування норм м'якого права в сфері митного регулювання є врахування в чинному митному законодавстві положень Декларації з професійної етики ВМО (переглянута Арушська декларація 2003 р.) [17]. Декларація є основним інструментом і найважливішим елементом глобального та ефективного підходу, спрямованого на запобігання корупції та підвищення професійної сумлінності в митній сфері. Декларація є частиною розширеного пакета інструментів з професійної етики ВМО.

Професійні стандарти ВМО з підготовки митників від 2008 р. визначали необхідність підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації персоналу національних митних адміністрацій як на внутрішньодержавних, так і міжнародних засадах виокремлення в окремий перспективний напрям міжнародного митного співробітництва. Було визначено пріоритетні напрями міжнародного співробітництва з питань професійного навчання державних службовців, які насамперед стосуються: вивчення міжнародного досвіду з формування змісту та організації навчання; управління професійним навчанням; розробки концептуальних засад визначення змісту іспитів та методики їх проведення; розширення практики підготовки навчально-методичних та довідково-інформаційних матеріалів тощо, в тому числі з використанням можливостей інформаційних технологій; створення за міжнародної підтримки навчальних центрів з питань професійного навчання державних

службовців [18]. В українському законодавстві положення Арушської декларації, Професійних стандартів ВМО свого часу знайшли своє відображення в Дисциплінарному статуті митної служби України [19], який нині втратив чинність.

Визначаючи роль м'якого права в процесі митно-правового регулювання, не можна оминати увагою Митні прототипи ЄС (Customs Blueprints), які було прийнято 2008 р. з метою формування керівних принципів та вироблення єдиного підходу до регулювання митних відносин [20]. Їх рекомендовано використовувати митним адміністраціям з метою перегляду адміністративних та операційних функцій, а також для приведення відповідних процесуальних норм і процедур відповідно до стандартів ЄС. Одночасно Митні прототипи передбачають збереження та посилення функції забезпечення безпеки ланцюга поставок товарів, що передбачає сприяння розвитку міжнародної торгівлі. За напрямками їх розподілено на такі окремі сфери: законодавство, організація та управління, управління людськими ресурсами, митна етика, внутрішній аудит, навчання, сприяння торгівлі та взаємини з бізнесом, зв'язки із громадськістю та комунікації, митне співробітництво, збір платежів, управління ризиками, сучасна аграрна політика, експортний контроль, прикордонний та внутрішній контроль, транзит та переміщення товарів, оцінка митної вартості, аудит та пост-аудит, розслідування та правоохоронна діяльність, правоохоронна діяльність митних органів у сфері захисту прав інтелектуальної власності, безпека ланцюга поставок, інфраструктура та обладнання, митні лабораторії, інформаційні та комунікаційні технології. Рекомендації Митних прототипів ЄС враховано в чинній редакції МК України, а також підзаконних нормативних актах, які унормовують правила поведінки учасників митних правовідносин.

Стан правового регулювання митних відносин в Україні відмінний від загально-прийнятих міжнародних стандартів та потребує внесення суттєвих змін у національне законодавство. Для практичної реалізації формально закріплених новел МК України вбачається необхідним використовувати норми м'якого права, які є важливим регулятором митних відносин у ЄС.

Висновки. Можемо констатувати, що норми м'якого права, як правило, носять рекомендаційний характер, а отже, не передбачають конкретних зобов'язань та заборон для суб'єктів їхньої реалізації. Невиконання, неналежне виконання або часткова реалізація припису, що міститься в нормі м'якого права, не передбачає застосування санкцій.

Проте роль та значення норм м'якого права є досить вагомими для гармонізації міжнародного та національного законодавства, незважаючи на рекомендаційний характер норм м'якого права. За їх допомогою усуваються прогалини в національному законодавстві, вже існуючі норми права приводяться у відповідність до вимог міжнародних організацій. Вважається, що основним завданням норм м'якого права є спрощення, полегшення процесу адаптації національного законодавства до міжнародних договорів і угод та приведення їх у відповідність до мінімальних міжнародних стандартів. Вони є невід'ємним інструментом адаптації національного митного законодавства до міжнародного права.

У контексті реалізації Угоди про асоціацію України з ЄС в Україні була здійснена оцінка відповідності власних інституційних спроможностей положенням цього міжнародного акта. У результаті було встановлено певну невідповідність національного митного законодавства міжнародним нормам та стандартам, що вимагає від української влади здійснення невідкладних кроків щодо його гармонізації. За умови складної політичної

та економічної ситуації, що склалася в державі, реалізація саме концепції м'якого права є вигідною для України, адже вона дає легальні можливості адаптувати митне законодавство України до законодавства ЄС, міжнародних актів поступово, з визначенням певних пріоритетів на конкретних етапах, дозволить оптимізувати зусилля національних правотворчих та правозастосовних органів у цьому напрямі.

При цьому реалізація концепції м'якого права дозволить застосовувати прогресивні міжнародні стандарти під час здійснення митної діяльності; створити найбільш сприятливі умови для розвитку міжнародної торгівлі; підвищити безпеку міжнародного торговельного ланцюга постачання; поліпшити здатність виявляти і контролювати вантажі, які підпадають під критерії ризику; збільшити ефективність управління рухом вантажо- та пасажиропотоків; спростити та скоротити тривалість митних процедур; ефективно співпрацювати з іншими державними органами та митними адміністраціями іноземних держав; налагодити партнерські стосунки з громадянами та суб'єктами господарювання.

Результати, які можна отримати внаслідок адаптації національного митного законодавства до законодавства ЄС, повною мірою відповідатимуть тим очікуваним сподіванням, наслідком яких буде інтеграція України до європейської та світової спільноти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Текст] : ратифіковано Законом : від 16.09.2014 № 1678-VII // Офіційний вісник України. – 2014. – № 75, т. 1. – Ст. 2125.
2. International Law. Second Edition / Edited by Antonio Cassese [E-resource] // Oxford University Press, 2005. – Mode of access : http://www.goodreads.com/book/show/93862.International_Law. – Title from the screen.
3. Candelaria M. Sedfrey. The Legal Characterization of the Asia-Pacific the Economic Cooperation (APEC) and the Individual Action Plans in International Law [E-resource] / Candelaria M. Sedfrey. – 2008. – Mode of access: http://www.goodreads.com/book/show/93862.International_Lawhttp. – Title from the screen.
4. Спільна стратегія Європейського Союзу щодо України, схвалена Європейською Радою 11.12.1999 [Електронний ресурс] : Міжнародний документ. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_492. – Назва з екрану.
5. План дій «Україна – Європейський Союз». Європейська політика сусідства, схвалено Кабінетом Міністрів України 12.02.2005 [Електронний ресурс] : Міжнародний документ. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_693/card6#Public. – Назва з екрану.
6. Спільна заява Саміту Східного партнерства у Празі ЄС, Україна, Азербайджан : від 07.05.2009 [Електронний ресурс]. Міжнародний документ. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994>. – Назва з екрану.
7. Двосторонні документи з державами-членами ЄС щодо співробітництва в сфері євроінтеграції [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article%3Fart_id=223285917&cat_id=223280190. – Назва з екрану.

8. Меморандум про взаєморозуміння між Урядом України та Урядом Сполученого Королівства Великобританії : від 16.01.1998 [Текст] : Міжнародний документ // Офіційний вісник України. – 2009. – № 58. – Ст. 207.
9. Порядок денний асоціації Україна – ЄС для підготовки та сприяння імплементації Угоди про асоціацію Україна, ЄС : від 20.11.2009 [Електронний ресурс] : Міжнародний документ. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_990. — Назва з екрану.
10. Меморандум взаєморозуміння між Урядом України і Організацією економічного співробітництва та розвитку : від 07.10.2014 [Текст] : Міжнародний документ // Офіційний вісник України. – 2014. – № 93. – Ст. 1077.
11. Вербальна нота (щодо часткового застосування на тимчасовій основі положень Угоди про асоціацію) № SGS14/12029 від 30.09.2014 [Текст] : Міжнародний документ // Офіційний вісник України. – 2014. – № 83. – Ст. 193.
12. Меморандум про взаєморозуміння між Верховною Радою України та Європейським Парламентом про спільні рамки : від 03.07.2015 [Текст] : Міжнародний документ // Голос України. – 2015. – № 118.
13. Рамкові стандарти безпеки та полегшення світової торгівлі, схвалені резолюцією ВМО : від 01.06.2005 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/976_003. — Назва з екрану.
14. Митний кодекс України [Текст]: Закон України : від 13.03.2012 // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44–45, № 46–47, № 48. – Ст. 558.
15. Authorized Economic Operators Guidelines [E-resource] : TAXUD/2006/1450 29 June 2007. – Mode of access : http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/customs/policy_issues/customs_security/AEO_guidelines_en.pdf. – Title from the screen.
16. EU Programme for Authorised Economic Operators (AEO) [E-resource] : General Overview. – April 2013. – Mode of access : <http://192.232.255.119/~cefta/sites/default/files/aeo-workshop/General-verwiew.pdf>. – Title from the screen.
17. Declaration of the customs co-operation council concerning good governance and integrity in customs (the revised Arusha declaration [E-resource]. – Mode of access : http://www.wcoomd.org/~media/WCO/Public/Global/PDF/About%20us/Legal%20Instruments/Declarations/Revised_Arusha_Declaration_EN.ashx?db=web. – Title from the screen.
18. OSCE promotes implementation of Trusted Trader Programmes by customs and private sector [E-resource]. – Mode of access : <http://www.osce.org/tajikistan/127736>. – Title from the screen.
19. Дисциплінарний статут митної служби України [Текст] : затверджено Законом України : від 06.09.2005 № 2805-IV (втратив чинність) // Офіційний вісник України. – 2005. – № 39. – Ст. 2428.
20. Customs Blueprints [E-resource] : European Commission. / Taxation and customs union. – Mode of access : <file:///C:/Users/user/Downloads/EU%20Customs%20Blueprints.pdf>.

REFERENCES

1. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony [Tekst]: ratyfikovano Zakonom vid 16.09.2014 № 1678-VII // Ofitsiinyi visnyk Ukrainy. – 2014. – № 75. – T. 1. – St. 2125.

2. International Law. Second Edition. / Edited by Antonio Cassese. [E-resource] // Oxford University Press, 2005. – Mode of access: http://www.goodreads.com/book/show/93862.International_Law. – Title from the screen.
3. Candelaria M. Sedfrey. The Legal Characterization of the Asia-Pacific the Economic Cooperation (APEC) and the Individual Action Plans in International Law [E-resource] / Candelaria M. Sedfrey. – 2008. – Mode of access: http://www.goodreads.com/book/show/93862.International_Lawhttp. – Title from the screen.
4. Spilna stratehiia Yevropeiskoho Soiuzu shchodo Ukrainy, skhvalena Yevropeiskoiu Radoiu 11.12.1999 [Elektronnyi resurs]: Mizhnarodnyi dokument. – Rezhym dostupu: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_492. – Nazva z ekranu.
5. Plan dii «Ukraina – Yevropeyskyi Soiuz» Yevropeiska polityka susidstva, skhvaleno Kabinetom Ministriv Ukrainy 12.02.2005 [Elektronnyi resurs]: Mizhnarodnyi dokument. – Rezhym dostupu: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_693/card6#Public. — Nazva z ekranu.
6. Spilna zaiava Samitu Skhidnoho partnerstva u Prazi YeS, Ukraina, Azerbaidzhan [...] vid 07.05.2009 [Elektronnyi resurs]: Mizhnarodnyi dokument. – Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994>. – Nazva z ekranu.
7. Dvostoronni dokumenty z derzhavamy – chlenamy YeS shchodo spivrobotnytstva v sferi yevrointehratsii [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article%3Fart_id=223285917&cat_id=223280190. — Nazva z ekranu.
8. Memorandum pro vzaiemorozuminnia mizh Uriadom Ukrainy ta Uriadom Spoluchenoho Korolivstva Velykobrytanii i [...] vid 16.01.1998 [Tekst]: Mizhnarodnyi dokument. // Ofitsiinyi visnyk Ukrainy. – 2009. – № 58. – Ct. 207.
9. Poriadok denniy asotsiatsii Ukraina – YeS dlia pidhotovky ta spriannia implementatsii Uhody pro asotsiatsiiu Ukraina, YeS vid 20.11.2009 [Elektronnyi resurs]: Mizhnarodnyi dokument. – Rezhym dostupu: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_990. — Nazva z ekranu.
10. Memorandum vzaiemorozuminnia mizh Uriadom Ukrainy i Orhanizatsiieiu ekonomichnoho spivrobotnytstva ta rozvytku vid 07.10.2014 [Tekst]: Mizhnarodnyi dokument // Ofitsiinyi visnyk Ukrainy. – 2014. – № 93. – Ct. 1077.
11. Verbalna nota (shchodo chastkovoho zastosuvannia na tymchasovii osnovi polozhen Uhody pro asotsiatsiiu) № SGS14/12029 vid 30.09.2014 [Tekst]: Mizhnarodnyi dokument // Ofitsiinyi visnyk Ukrainy. – 2014. – № 83. – Ct. 193.
12. Memorandum pro vzaiemorozuminnia mizh Verkhovnoiu Radoiu Ukrainy ta Yevropeiskym Parlamentom pro spilni ramky vid 03.07.2015 [Tekst]: Mizhnarodnyi dokument // Holos Ukrainy. – 2015. – № 118.
13. Ramkovi standarty bezpeky ta polehshennia svitovoi torhivli, skhvaleni rezoliutsiiu VMO vid 01.06.2005 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/976_003. – Nazva z ekranu.
14. Mytnyi kodeks Ukrainy [Tekst]: Zakon Ukrainy vid 13.03.2012 // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. – 2012. – № 44–45, № 46–47, № 48. – St. 558.
15. Authorized Economic Operators Guidelines [E-resource]: TAXUD/2006/1450 29 June 2007. – Mode of access: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/customs/policy_issues/customs_security/AEO_guidelines_en.pdf. – Title from the screen.

16. EU Programme for Authorised Economic Operators (AEO) [E-resource]: General Overview. – April 2013. – Mode of access: <http://192.232.255.119/~cefta/sites/default/files/aeo-workshop/General-verwiew.pdf>. – Title from the screen.

17. Declaration of the customs co-operation council concerning good governance and integrity in customs (the revised Arusha declaration [E-resource]. – Mode of access: http://www.wcoomd.org/~media/WCO/Public/Global/PDF/About%20us/Legal%20Instruments/Declarations/Revised_Arusha_Declaration_EN.ashx?db=web. – Title from the screen.

18. OSCE promotes implementation of Trusted Trader Programmes by customs and private sector [E-resource]. – Mode of access: <http://www.osce.org/tajikistan/127736>. – Title from the screen.

19. Dystsyplinarnyi statut mytnoi sluzhby Ukrainy [Tekst]: Zatverdzheno Zakonom Ukrainy vid 06.09.2005 № 2805-IV (vtratyv chynnist) // Ofitsiyniy visnyk Ukrainy. – 2005. – № 39. – Ct. 2428.

20. Customs Blueprints. [E-resource]: European Commission. / Taxation and customs union. – Mode of access: <file:///C:/Users/user/Downloads/EU%20Customs%20Blueprints.pdf>.

Priymachenko D. Realization of the concept of soft law during adapting customs legislation of Ukraine to the EU legislation

The article is dedicated to the analyses of realization of the concept of soft law during adapting customs legislation of Ukraine to the EU legislation. Attention is paid to both particular nature of the impact of soft law standards on national legislation and their correlation with the rules of customs law. A thesis about the rules of soft law as an essential tool for adapting the national customs legislation to the EU legislation is justified.

Key words: adaptation of customs legislation, EU legislation, international instruments, soft law, customs law.

Стаття надійшла до редколегії 13 грудня 2018 року